

PEFC EUDR hoolsuskohustuse süsteemi (PEFC EUDR DDS) rakendamise nõuded

PEFC NÕUKOGU

ICC Building C1, Route de Pré-Bois 20
1215 Geneva 15, Switzerland
Tel: +41 (0)22 799 45 40, Fax: +41(0)22 799 45 50
E-mail: info@pefc.org, Veebileht: www.pefc.org

Autoriõigus

© PEFC Nõukogu 2024

Käesoleva standardi autoriõigus kuulub PEFC Nõukogule. Dokument on vabalt või nõudmisel kättesaadav PEFC Nõukogu ja Eesti Metsasertifitseerimise Nõukogu veebilehel.

Käesoleva standardi ühtegi osa ei tohi ärilisel eesmärgil ilma PEFC Nõukogu loata mitte üheski vormis ega ühegi vahendiga muuta ega parandada, reprodutseerida ega kopeerida.

Dokumendi ametlik versioon on inglisekeelne. Dokumendi tõlkeid võib saada PEFC Nõukogult või PEFC rahvuslikelt esindustelt. Lahknevuste korral originaalteksti ja tõlke vahel kehtib inglisekeelne versioon.

Dokumendi pealkiri: PEFC EUDR hoolsuskohustuse süsteemi rakendamise nõuded

Dokumendi nimetus: PEFC ST 2002-1:2024

Kinnitanud: PEFC Üldkogu

Kuupäev: 2024-07-20

Välja antud: 2024-07-20

Jõustunud: 2024-07-20

Sisukord

1. Reguleerimisala	7
2. Normdokumendid	7
3. Mõisted	8
4. PEFC EUDR hoolsuskohustuse süsteemi (DDS) nõuded	16
4.1 Üldised põhimõtted	16
4.2 Täiendavad juhtimissüsteemi nõuded	17
4.3 Täiendavad nõuded sisendmaterjali tuvastamiseks	17
4.4 Täiendavad nõuded väljundite deklareerimiseks	18
5. Teabe kogumine	19
5.1 Üldised põhimõtted	19
6. Riskihindamine	21
6.1 Üldised põhimõtted	21
6.2 Riskihindamine selgitamaks, kas asjaomased tooted pärinevad tegevustest, kus raadamine ja/või metsade degradeerumine toimus pärast 31. detsembrit 2020	23
6.3 Riskihindamine selgitamaks, kas asjaomased tooted pärinevad tegevustest, mis ei vasta tootjariigi asjakohasele seadusandlusele	24
6.4 Riskihindamine selgitamaks, kas asjaomane toode pärineb tegevustest, kus metsa võimekus toota jätkusuutlikult mitmesuguseid puidulisi ja mittepuidulisi metsatooteid ja -teenuseid ei ole säilinud või kus raiemaht ületab pikaajalise jätkusuutlikkuse taseme, või kus on esinenud geneetiliselt muundatud puid	26
6.5 Riskihindamine selgitamaks, kas asjaomased tooted on segatud vastuolulistest allikatest pärit ja/või mittevastavate toodetega tarneahelas	27
7. Põhjendatud kahtlused	28
8. Riski vähendamine	29
8.1 Üldised põhimõtted	29
8.2 Täiendava teabe, andmete ja dokumentide nõudmine	29
8.3 Auditeerimine	30
8.4 Parandusmeetmed	30
9. Hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni esitamine ja avaldamine	31
9.1 Hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni esitamine	31
9.2 Hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni avaldamine	31
10. Turule mitte laskmine	33
Lisa 1 (normdokument), hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni sisu vastavalt EUDR lisale 2	34

Eessõna

PEFC (Metsasertifitseerimise Skeemide Tunnustamise Programm) on ülemaailmne organisatsioon, mis edendab jätkusuutlikku metsamajandust läbi metsatoodete sertifitseerimise ja märgistamise.

PEFC-sertifitseeritud jätkusuutlik metsamajandamine toimib läbi PEFC-i poolt kinnitatud riiklike ja piirkondlike metsasertifitseerimise süsteemide, mis on sõltumatult hinnatud kinnitamaks vastavust PEFC-i jätkusuutlikkuse nõuetega metsamajandamise sertifitseerimise standarditele. Lisateavet PEFC-i jätkusuutlikkuse nõuete kohta leiate PEFC-i veebisaidilt aadressil www.pefc.org.

PEFC-i tarneahela sertifitseerimine põhineb standardil PEFC ST 2002, Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahel, nõuded. PEFC ST 2002 annab kindlustunde, et PEFC-märgise või -väitega toodetes sisalduv metsa- ja puupõhine materjal pärineb PEFC-sertifitseeritud jätkusuutlikult majandatud metsadest, ringlussevõetud materjalidest ja/või PEFC-i kontrollitud allikatest.

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 31. mai 2023 määrus (EL) 2023/1115, mis käsitleb teatavate kaupade ja toodete, mis on seotud metsade raadamise ja metsa degradeerumisega, kättesaadavaks tegemist liidu turul ning liidust väljaviimist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 995/2010 (EUTR) (edaspidi Euroopa Liidu metsade raadamise ja degradeerumise vastane määrus (EUDR)), jõustus 29. juunil 2023. Määruse eesmärk on tagada, et määruse reguleerimisalasse kuuluvatest toorainetest valmistatud tooteid ei tohiks liidu turule lasta ega kättesaadavaks teha ega neid liidust eksportida enne, kui järgmised tingimused pole täidetud: need on raadamisvabad, toodetud vastavalt tootjariigi asjakohastele õigusaktidele ja kaetud hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooniga, millele on lisatud asukohatuvastuse andmed ja tõendid.

PEFC ST 2002-1:2024 on vabatahtlik moodulstandard, mille PEFC tarneahela sertifikaadiga organisatsioonid võivad lisada olemasoleva PEFC tarneahela sertifitseerimise reguleerimisalasse, et toetada neid EUDR-i nõuetele vastamise tõendamisel.

See moodulstandard töötati välja avatud, läbipaistva, konsultatsioonidel ja konsensusel põhineva protsessi käigus, mis hõlmas laia valikut sidusrühmi, järgides PEFC-i tehnilise dokumentatsiooni väljatöötamise protseduure, mis on sätestatud dokumendis PEFC GD 1003:2009.

Sissejuhatus

PEFC on välja töötanud moodulstandardi PEFC ST 2002-1:2024, et toetada organisatsioone EUDRi nõuete täitmise tõendamisel. See sisaldab nõudeid PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmiseks (PEFC EUDR DDS).

See dokument ei ole iseseisev, vaid vabatahtlik moodulstandard, mida kasutatakse koos PEFC tarneahela standardiga.

Tagamaks ühilduvust PEFC tarneahela standardis kirjeldatud hoolsuskohustuse täitmise süsteemiga ning veendumaks, et kogu materjal, mis läbib PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi, toob kaasa olematu või vähese riski vastuolulistest allikatest pärinemiseks, hõlmab PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi moodulstandard nõudeid, mis on mõeldud kõrvaldama vastuoluliste allikate riski, nagu on määratletud PEFC tarneahela standardis (nende aspektide osas, kus PEFC tarneahela hoolsuskohustuse täitmise süsteem hõlmab EUDRi nõuetest enamat), ning määruse EUDR kohaselt nõuetele mittevastavate toodete riski nii toote päritolu kui ka tarneahela tasandil.

PEFC tarneahela sertifikaadi omanikud, kes on sertifitseeritud selle moodulstandardi alusel, võivad kasutada PEFC-EUDR väidet, et näidata, et vajalik teave on saadud ja hoolsuskohustuse täitmise nõuet on järgitud, mis on näidanud, et EUDRiga mittevastavuse risk puudub või on vähene.

PEFC teavitustõlguse saanud sertifitseerimisasutused viivad läbi kolmanda osapoole vastavuse hindamise auditeid organisatsiooni suhtes selle mooduli osas. Siiski jääb lõplik otsus asjaomase toote EUDRile vastavuse osas Euroopa Liidu liikmesriikide määratud pädevate asutuste teha.

Selle moodulstandardi rakendamise tugevdavad PEFC tarneahela sertifikaadi omanikud mitte ainult oma pühendumust keskkonna- ja sotsiaalsele vastutusele, vaid aitavad kaasa ka ülemaailmsele eesmärgile peatada metsade raadamine ja metsade degradeerumine.

Kuidas leida rakendatavad nõuded:

PEFC EUDR DDS moodulstandardit, PEFC ST 2002-1:2024, saavad kasutada kõik organisatsioonid, kes osalevad metsa- ja puupõhistes tarneahelates, sõltumata geograafilisest asukohast, organisatsiooni tüübist või suurusest.

Organisatsioonide jaoks, mis asuvad Euroopa Liidu territooriumil ja millele kehtib EUDR, seab EUDR erinevaid nõudeid sõltuvalt organisatsiooni tüübist (ettevõtja ja kaupleja) ning suursuskategorias (väike- ja keskmise suurusega ettevõtte, so VKE ja mitte-VKE). PEFC EUDR DDS moodulstandard arvestab seda erinevust, täpsustades nõuetes asjakohasel juhul organisatsiooni tüübi ja suursuskategoria. Riskide vähendamiseks ja PEFC EUDR DDS rakendamise hõlbustamiseks tarneahelas allpool olevate organisatsioonide jaoks, kehtivad VKEdele teatud nõuded ka siis, kui EUDR seda otseselt ei nõua.

Euroopa Liidu territooriumilt väljaspool asuvate organisatsioonide jaoks, kes ei pea EUDRi nõudeid täitma, kuid kellel on asjaomased tooted, mis kuuluvad Euroopasse suunatud tarneahelasse, ei oma organisatsiooni tüüp ja suursuskategoria tähtsust. PEFC EUDR DDS nõuded kehtivad nende suhtes juhul, kui nad on standardi punkti 3.24 kohaselt määratletud kui "organisatsioon".

Tabel 1: Ülevaade nõuetest vastavalt organisatsioonide klassifikatsioonile EUDRI põhjal

Peatükk	Nõuded	VKE	Mitte-VKE	VKE kaupleja	Mitte-VKE kaupleja
8. peatükk	Riskivähendamismeetmed peavad hõlmama riskijuhtimise parimaid tavaid, aruandlust, dokumentatsiooni säilitamist, sisekontrolli ja vastavuse korraldamist, sealhulgas vastavusametniku määramist juhtkonna tasandil		X		X
8. peatükk	Sõltumatu auditi funktsiooni rakendamine sise-eeskirjade, kontrollide ja protseduuride kontrollimiseks		X		X
9. peatükk	Hoolsuskohustuse deklaratsiooni esitamine	X	X		X
9. peatükk	Hoolsuskohustuse süsteemi teabe avalik aruandlus		X		X

1. Reguleerimisala

Käesolev standard kirjeldab samme, mida PEFC tarneahela sertifikaadiga organisatsioonid võivad järgida, et rakendada hoolsuskohustuse täitmise süsteemi (*Due Diligence System, DDS*), et tõendada vastavust EUDRile kasutades PEFC skeemi, ja esitada PEFC-EUDR väiteid. Vastutus EUDRi nõuetele vastavuse eest jääb täielikult organisatsiooni kanda.

Käesolev dokument on moodulstandard, mida saab rakendada vabatahtlikkuse alusel ülemaailmselt igas organisatsioonis, kes taotleb või omab PEFC tunnustatud tarneahela sertifikaati.

Enne PEFC-EUDR väidete esitamist peab organisatsioon laiendama oma PEFC tarneahela sertifikaadi ulatust, et see hõlmaks PEFC EUDR DDS moodulstandardit.

Standard kehtib toodetele, mis on valmistatud metsa- ja puupõhistest materjalidest.

Seda standardit võivad kasutada organisatsioonid, kes on määratletud kui ettevõtjad ja/või kauplejad, kes teevad metsa- ja puupõhise materjali ja/või tooted liidu turul kättesaadavaks või ekspordivad liidu turult. Seda võivad kasutada ka väljaspool Euroopa Liitu asuvad organisatsioonid, kes ei lase otseselt metsa- ja puupõhist materjali ja/või tooteid liidu turule ega tee neid kättesaadavaks ega ekspordi neid liidust, kuid materjal või toode lastakse lõpuks liidu turule või tehakse seal kättesaadavaks või eksporditakse liidu turult.

Käesolevas vabatahtlikus moodulstandardis kirjeldatud PEFC EUDR DDSi kasutatakse tavalise hoolsuskohustuse nõuete täitmise süsteemi, mida on kirjeldatud PEFC ST 2002 peatükis 7 ja lisa 1, asemel PEFC tooterühmade puhul, mille osas rakendatakse PEFC EUDR DDS standardit. Lisaks sisaldab see vabatahtlik moodulstandard täiendavaid määratlusi ja nõudeid juhtimissüsteemidele, sisendite määratlemiseks ja väljundite deklareerimiseks. Kõik muud PEFC tarneahela standardi nõuded kehtivad endiselt.

Kui organisatsioon kasutab nii PEFC ST 2002 DDSi kui ka käesolevas dokumendis kehtestatud PEFC EUDR DDSi, peab organisatsioon määratlema tootegrupi tasandil, millist DDSi on rakendatud.

Metsa- ja puupõhine materjal, mis siseneb PEFC tootegrupi, mille osas on see standard rakendatud, peab olema läbinud PEFC EUDR DDS-i, mille tulemuseks on riski puudumine või vähene risk, olenemata sellest, kas see on PEFC-sertifitseeritud materjal või mitte.

Kui dokumendis viidatakse EUDR allikale, on see märgitud sulgudes ja viitab EUDR määrusele, millele järgneb artikli number ning vajaduse korral lõike number või täht (EUDR, artikli number, lõike number või täht).

Käesolevas standardis kasutatakse järgmisi tegusõnavorme: "peab" osutab nõudele; "tuleks" osutab soovituselisele; "võib" osutab loale; "saab" osutab võimalusele või võimele. Lisateavet leiab ISO/IEC juhistest, 2. osa.

2. Normdokumendid

Järgnevad viidatud dokumendid on selle standardi rakendamiseks asendamatud. Nii dateeritud kui dateerimata viidete puhul kehtib viidatud dokumendi viimane väljaanne (kaasa arvatud kõik muudatused).

PEFC ST 2002, Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahel. Nõuded.

(kättesaadav aadressilt www.pefc.org ja <https://pefc.ee/avasta-pefc/pefc-skeemi-dokumendid/>)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1115, mis käsitleb teatavate kaupade ja toodete kättesaadavaks tegemist liidu turul ja ekspordimist liidust, mis on seotud metsade raadamise ja metsade degradeerumisega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 995/2010 (edaspidi: EUDR).

3. Mõisted

Järgnevad mõisted põhinevad EUDRil. Juhul, kus käesoleva moodulstandardi mõiste erineb PEFC ST 2002, Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahela standardi mõistest, kehtib käesoleva moodulstandardi mõiste selle rakendamise eesmärgil.

Kui mõisteid kasutatakse käesolevas standardis, on allpool toodud mõisted ja kõik *PEFC ST 2002, Metsa- ja puupõhiste toodete tarneahela standardi* mõisted esitatud rasvases trükis.

3.1 Põllumajanduslik istandik

Maa, millel asuvad põllumajandusliku tootmise süsteemides olevad puistud, näiteks viljapuu-, õlipalmi-, oliiviistandused ja agrometsandussüsteemid, kus põllumajanduskultuure kasvatatakse puuvõrade all; siia kuuluvad kõik **asjaomaste saaduste** istandikud peale puidu; põllumajanduslikud istandikud jäetakse termini „**mets**“ määratlusest välja.

(Allikas: EUDR 2.6)

3.2 Põllumajanduslik kasutamine

Maa kasutamine põllumajanduseks, sealhulgas **põllumajanduslikud istandikud**, tootmisest kõrvalejätetud põllumajandusmaad ja kariloomade jaoks kasutatavad maad.

(Allikas: EUDR 2.5)

3.3 Volitatud esindaja

Euroopa Liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes on saanud **ettevõtjalt** või **kauplejalt** kirjaliku volituse täita tema nimel kindlaksmääratud ülesandeid, mis on seotud käesolevast määrusest tuleneva ettevõtja või kaupleja kohustustega.

(Allikas: EUDR 2.22)

3.4 Pädevad asutused

Euroopa **liikmesriikide** määratud ametiasutused, kes vastutavad EUDRist tulenevate kohustuste täitmise eest.

(Allikas: EUDR 2.32)

3.5 Tootjariik

Riik või territoorium, kus **asjaomane saadus** või toote **tootmisel** kasutatud **asjaomane saadus** või **asjaomases tootes** sisalduv **asjaomane saadus** on toodetud.

Märkus: Vaata ka mõiste „**toodetud**“ määratlust 3.36. Tootjariik viitab riigile, kus **asjaomane saadus** on toodetud.

(Allikas: EUDR 2.24)

3.6 Riigi riskitase

Riskitase, mille Euroopa Komisjon on määranud igale riigile kui kõrge, madal või standardne risk, mille puhul **asjaomaste toodete** tootmine ei vasta EUDR artikli 3 punktile (a).

Märkus 1: EUDR artikli 3 punkt (a) viitab **raadamisvabadele toodetele**.

Märkus 2: Puupõhiste **asjaomaste saaduste** puhul hõlmab riskide määramine nii **metsade raadamist** kui ka **metsade degradeerumist**.

Märkus 3: Mitte-puupõhiste **asjaomaste saaduste** puhul (nt looduslik kautšuk) hõlmab riskide määramine ainult **metsade raadamist**.

Märkus 4: Mõnel juhul võib Euroopa Komisjoni määratud riskitase viidata konkreetsetele riigi osadele, mitte kogu riigile.

(Allikas: EUDR 2.29)

3.7 Metsade raadamine

Metsa muutmine põllumajanduslikult kasutatavaks, olenemata sellest, kas see on inimtegevuse tagajärjel või mitte.

(Allikas: EUDR 2.3)

3.8 Raadamisvaba

- a) **asjaomased tooted** sisaldavad, on söödud või valmistatud kasutades **asjaomaseid saadusi**, mis on **toodetud** maa-alal, mida ei ole pärast 31. detsembrist 2020 **raadatud**; ning
- b) **asjaomaste toodete** puhul, mis sisaldavad või mille valmistamiseks on kasutatud puitu, on puit pärast 31. detsembrist 2020 **metsast** varutud nii, et see ei põhjusta metsa **degradeerumist**.

(Allikas: EUDR 2.13)

Märkus 1: Puupõhiste **asjaomaste toodete** puhul tähendab raadamisvaba seda, et **asjaomased tooted** on **toodetud** maa-alal, mida pärast 31. detsembrist 2020 ei ole **raadatud** ega/või põhjustatud **metsade degradeerumist**.

Märkus 2: Mitte-puupõhiste **asjaomaste toodete** puhul tähendab raadamisvaba seda, et **asjaomased tooted** (näiteks looduslik kautšuk) on toodetud maa-alal, mida pole pärast 31. detsembrist 2020 **raadatud**.

3.9 Hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioon

Dokument, mis esitatakse **ELi infosüsteemile** ja mille **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja** peab tegema **pädevatele asutustele** kättesaadavaks, kinnitades vastutust **asjaomase toote** vastavuse eest EUDR-ile.

Märkus: Hoolsuskohustuse deklaratsioonis sisalduvad nõuded on toodud EUDRi lisas 2 või käesoleva standardi lisas 1.

3.10 ELi infosüsteem

Infosüsteem, mille Euroopa Komisjon loob ja haldab ning kus **organisatsioon** peab esitama oma **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioonid**. See infosüsteem võib hõlmata ka muid Euroopa Komisjoni määratletud funktsioone.

(Allikas: EUDR 33)

3.11 EUDRi põhjendatud kahtlus

Objektiivsetel ja kontrollitavatel andmetel põhinev nõuetekohaselt põhjendatud väide, mis viitab EUDR-i nõuetele mittevastavusele ja võib nõuda **pädevate asutuste** sekkumist.

Märkus 1: EUDRi põhjendatud kahtlus võib olla kas kolmandate isikute (füüsilised või juriidilised isikud) või **organisatsiooni** enda kahtlus.

(Allikas: põhineb EUDR punktil 31.1)

Märkus 2: EUDRi põhjendatud kahtlus võib olla seotud **asjaomase toote** või **organisatsiooni** endaga.

Märkus 3: EUDRi põhjendatud kahtlusi võib esitada **asjaomaste toodete** suhtes, mida ei ole veel **liidu turule lastud**, kuid mis on **toodetud** eesmärgiga need **liidu turule lasta** või **liidu turul kättesaadavaks teha**, või ekspordida liidu turult; samuti nende toodete suhtes, mis on juba **liidu turule lastud**, **liidu turul kättesaadavaks tehtud** või **liidu turult** eksporditud.

(Allikas: põhineb EUDR punktil 2.31)

3.12 Mets

Enam kui 0,5 hektari suurune maa-ala, millel on üle viie meetri kõrgused puud võrastiku liitusega üle 10 % või puud, mis suudavad kohapeal need näitajad saavutada, välja arvatud maa, mida peamiselt kasutatakse põllumajanduslikult või linnamaana.

(Allikas: EUDR 2.4)

3.13 Metsade degradeerumine

Metsasuse struktuurimuutused, mis seisnevad:

- a) **põlismetsa** või **looduslikult uueneva metsa** muutmises **istandikuks** või **muuks metsamaaks**; või
- b) **põlismetsa** muutmises **istutatud metsaks**.

(Allikas: EUDR 2.7)

3.14 Asukohatuvastus

Maatüki geograafiline asukoht, mida kirjeldatakse laius- ja pikkuskoordinaatidega, mis vastavad vähemalt ühele laius- ja ühele pikkuskraadipunktile ning mis on vähemalt kuus kümnendkohta pikad; enam kui nelja hektari suuruste **maatükkide** puhul kasutatakse selle määramiseks hulknurki, piisavate laius- ja pikkuskraadipunktidega, et kirjeldada iga **maatüki** perimeetrit.

(Allikas: EUDR 2.28)

3.15 Äritegevuse käigus

Töötlemise eesmärgil, äri- või mitteäriliste tarbijatele turustamiseks, või **ettevõtja** või **kaupleja** enda ettevõttes kasutamiseks.

(Allikas: EUDR 2.19)

3.16 Turul kättesaadavaks tegemine

Äritegevuse käigus asjaomase toote tasu eest või tasuta tarnimine **liidu** turule turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks.

(Allikas: EUDR 2.18)

3.17 Liikmesriigid

Euroopa Liidu liikmesriik, kus EUDR on kohaldatav.

3.18 Looduslikult uuenev mets

Mets, mis koosneb peamiselt loodusliku uuenemise teel kasvanud puudest; see hõlmab mis tahes järgmist aspekti:

- a) **metsad**, mille puhul pole võimalik eristada, kas need on istutatud või looduslikult uuenenud;
- b) **metsad**, mis koosnevad nii looduslikult uuenenud looduslikest puuliikidest kui ka istutatud või külvatud puudest ning kus looduslikult uuenenud puud küpsusvanuses eeldatavasti moodustavad suurema osa kasvava metsa tagavarast;
- c) algselt looduslikult uuenemise teel kasvanud puudest tekkinud madalmets;
- d) sissetoodud liikide looduslikult uuenenud puud.

(Allikas: EUDR 2.9)

3.19 Vähene risk

Määratletud riskitase, kus **asjaomane toode** riskihindamise põhjal vastavalt **PEFC EUDR DDS** nõuetele ei tekita kahtlusi selles osas, see pärineb **vastuolulistest allikatest** ning **mittevastavatest toodetest** või **asjaomast toodet** on segatud tarneahelas tundmatu päritoluga või **vastuolulistest allikatest** ja/või **mittevastavate toodetega**.

(Allikas: EUDR 2.26)

3.20 Mittevastavad tooted

Asjaomased tooted, mis ei vasta EUDR artiklile 3.

Märkus 1: Vastavalt EUDR artiklile 3 ei või **asjaomaseid saadusi ja tooteid liidu turule lasta, turul kättesaadavaks teha** ega eksportida, välja arvatud juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) need on **raadamisvabad**;
- b) nende **tootmisel** on järgitud **tootjariigi asjakohaseid õigusakte** ning
- c) need on hõlmatud **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooniga**.

Märkus 2: EUDR artikli 3 punkt c) kehtib ainult **asjaomaste toodete** kohta, mida **ettevõtja** või **kaupleja liidu turule laseb** või **turul kättesaadavaks teeb** või sealt ekspordib.

(Allikas: EUDR 3, EUDR 2.15)

3.21 Mitte PEFC-EUDR

Materjalikategooria, mis hõlmab **asjaomaseid tooteid**, mida tarnitakse koos **viitenumbriga** või ilma, kuid mis ei ole läbinud **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi (DDS-i)**.

3.22 Mitte-VKEd

Ettevõtte, mis ei ole klassifitseeritud kui **VKE** (mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtte). Vaata punkti 3.42.

Märkus: Määratlus kehtib **liikmesriikides** asutatud **ettevõtte** kohta.

3.23 Ettevõtja

Füüsiline või juriidiline isik, kes **äritegevuse käigus** laseb **asjaomased tooted liidu turule** või ekspordib neid **liidu turult**.

Märkus 1: **VKE**dele ja **mitte-VKE**dele kehtivad erinevad nõuded.

Märkus 2: **Organisatsioon** võib toimida samaaegselt **ettevõtja** või **kauplejana**, sõltuvalt nende asukohast tarneahelas.

(Allikas: EUDR 2.15)

3.24 Organisatsioon

Isik või inimeste grupp, millel on eesmärkide saavutamiseks oma ülesanded koos kohustuste, volituste ja suhetega.

Märkus 1: Käesoleva standardi kontekstis rakendab **organisatsioon** käesoleva standardi nõudeid, omades või taotledes **PEFC tunnustatud sertifikaati**, mis hõlmab ka **hoolsuskohustuse täitmist PEFC EUDR** raames.

Märkus 2: EUDR kontekstis **ettevõtja** ja **kaupleja** puhul tähendab „isik” füüsilist isikut, juriidilist isikut või isikute ühendust, mis ei ole juriidiline isik, kuid mille võime teha õigustoiminguid on tunnustatud liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt; „grupp” tähendab „isikute” gruppi. (Allikas: EUDR 2.20, 2.21)

3.25 Muu metsamaa

Enam kui 0,5 hektari suurune maa-ala, mis ei ole liigitatud **metsaks** ja millel on üle viie meetri kõrgused puud võrastiku liitusega 5–10% või puud, mis suudavad kohapeal nimetatud näitajad saavutada, või mille põõsastaimede, põõsaste ja puude kombineeritud katvus on üle 10%, välja arvatud maa, mida peamiselt kasutatakse põllumajanduslikult või linnamaana.

(Allikas: EUDR 2.12)

3.26 PEFC-EUDR viide

Organisatsiooni deklaratsioon **asjaomase toote** kohta, mis on läbinud **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi** ja mille tulemusena on tuvastatud, et risk puudub või on vähene, seda esitatakse müügi- ja tarnedokumentides kui „PEFC-EUDR”. Selle väite eessõna tuleb alati kasutada koos PEFC ST 2002 **PEFC viitega** (nagu määratletud PEFC ST 2002 punktis 3.27, näiteks „X% PEFC-sertifitseeritud” ja „PEFC kontrollitud allikad”).

Näide: PEFC-EUDR 100% PEFC päritolu, PEFC-EUDR X% PEFC-sertifitseeritud või PEFC-EUDR **PEFC-kontrollitud allikad**.

Märkus: PEFC-EUDR nõue kehtib alati 100% **asjaomase toote** kohta, millele väide on omistatud, sõltumata **PEFC-sertifitseeritud materjali** protsendist **asjaomases tootes**.

3.27 PEFC EUDR DDS materjalikategooriad

Materjalid, millel on teatud omadused, nimelt **PEFC-EUDR viitega**, **PEFC-EUDR ilma viiteta** ja **mitte PEFC-EUDR**.

Märkus: **Organisatsioon** peab klassifitseerima materjali vastavalt PEFC ST 2002 ja käesolevale **PEFC EUDR DDS** moodulstandardile.

3.28 PEFC EUDR hoolsuskohustuse süsteem (PEFC EUDR DDS)

Protseduuride ja meetmete raamistik, nimelt teabe kogumine, riskihindamine ja riskide vähendamine, mida **organisatsioon** rakendab, et vähendada riski, mis on seotud **asjaomaste toodete** pärinemisega **vastuolulistest allikatest** ja/või tarneahelas **mittevastavate toodetega** segunemisega. Lisaks sisaldab PEFC EUDR hoolsuskohustuse **täitmise süsteem** ka nõudeid **põhjendatud kahtluste** ja **EUDR põhjendatud kahtluste** kohta, **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni** esitamise, turule mitte laskmise, **pädevatele asutustele** aruandluse ja vastutuse kohta, et vältida **asjaomaste toodete** laskmist **Euroopa Liidu** turule või selle eksportimist **Euroopa Liidust**, kui see võib pärineda **vastuolulistest allikatest** ja/või **mittevastavatest toodetest**.

Märkus: Vastutus EUDR-i või mis tahes muude õiguslike kohustuste täitmise eest lasub täielikult ja ainult **organisatsioonil**, kes on määratletud **ettevõtja** ja/või **kauplejana**.

3.29 PEFC-EUDR viitenumbrita

Materjalikategooria, mis hõlmab **asjaomaseid tooteid**, mida tarnitakse koos **PEFC-EUDR viitega tarnijalt**, kes omab **PEFC tunnustatud sertifikaati**, mille reguleerimisala hõlmab ka **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmist (PEFC EUDR DDS)**, kuid mida ei ole veel **liidu turule lastud** ja seetõttu ei oma ka **viitenumbrit**.

3.30 PEFC-EUDR viitenumbriega

Materjalikategooria, mis hõlmab **asjaomaseid tooteid**, mida tarnitakse koos **PEFC-EUDR viitega tarnijalt**, kes omab **PEFC tunnustatud sertifikaati**, mille reguleerimisala hõlmab ka **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmist (PEFC EUDR DDS)**.

3.31 Euroopa Liidu turule laskmine

Asjaomase saaduse või **toote** esmakordne liidu turul kättesaadavaks tegemine.

(Allikas: EUDR 2.16)

3.32 Istandik

Intensiivselt majandatav **istutatud mets**, mis istutamise ajal ja puistu küpsusvanuses vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele: üks või kaks puuliiki, sama puude vanus ja puude korrapärane paiknemine; see hõlmab lühikese raieringiga istandikke puidu, kiu ja energia saamiseks, kuid ei hõlma kaitse eesmärgil või ökosüsteemi taastamiseks istutatud **metsa** ega istutatud või külvatud **metsa**, mis puistu küpsusvanuses sarnaneb **looduslikult uueneva metsaga**.

(Allikas: EUDR 2.11)

3.33 Istutatud mets

Mets, mis koosneb eelkõige istutatud ja/või tahtlikult külvatud puudest, mis küpsusvanuses eeldatavasti moodustavad rohkem kui 50% kasvava metsa tagavarast; siia kuulub algselt istutatud või külvatud puudest tekkinud madalmets.

(Allikas: EUDR 2.10)

3.34 Maatükk

Tootjariigi seadustele vastav maa-ala ühest maaomandist, millel on piisavalt ühetaolised tingimused, et hinnata **raadamise** ja metsa **degradeerumise** üldist riski seoses kõnealusel maatükil toodetud **asjaomaste saadustega**.

(Allikas: EUDR 2.27)

3.35 Põlismets

Looduslikke puuliike hõlmav **looduslikult uuenenud mets**, kus ei ole selgelt nähtavaid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud.

(Allikas: EUDR 2.8)

3.36 Toodetud

Kasvatatud, korjatud, varutud või viljeldud asjaomastel **maatükkidel** või veiste puhul ettevõttes, või maatükkidelt või ettevõtetest saadud.

(Allikas: EUDR 2.14)

3.37 Viitenumber

Viitenumber, mille **ettevõtja** või **mitte-VKEst kaupleja** saab **ELi infosüsteemist** pärast **hoosuskohustuse täitmise deklaratsiooni** esitamist.

Märkus 1: Viitenumber on **hoosuskohustuse täitmise deklaratsiooni** viitenumber.

Märkus 2: Üksnes **organisatsioon**, kes on määratletud **ettevõtja** ja/või **kauplejana** ning kes otseselt **laseb asjaomased saadused liidu turule** või ekspordib need **liidu turult**, võib saada viitenumbri.

3.38 Asjaomased saadused

Veised, kakao, kohv, õlipalm, kumm, soja ja puit.

Märkus: Euroopa Komisjon võib asjaomaste saaduste nimekirja muuta.

(Allikas: EUDR 2.1)

3.39 Tootjariigi asjakohased õigusaktid

Tootmispiirkonna õigusliku seisundi suhtes **tootjariigis** kohaldatavad õigusaktid, mis käsitlevad:

- a) maakasutusõigust;
- b) keskkonnakaitset;
- c) metsaga seotud õigusnorme, sealhulgas metsamajandamist ja elurikkuse säilitamist, kui need õigusnormid on otseselt seotud puidu varumisega;
- d) kolmandate isikute õigusi;
- e) töötajate õigusi;
- f) rahvusvahelise õigusega kaitstud inimõigusi;
- g) eelneva vabatahtliku ja teadva nõusoleku põhimõtet, sealhulgas nagu on sätestatud põlisrahvaste õiguste ÜRO deklaratsioonis;
- h) maksu-, korrupsioonivastaseid, kaubandus- ja tollireegleid.

(Allikas: EUDR 2.40)

3.40 Asjaomane toode

I lisas loetletud tooted, mis sisaldavad **asjaomast saadust** või keda on **asjaomase saadusega** söödud või mille valmistamiseks on **asjaomast saadust** kasutatud.

Märkus 1: Euroopa Komisjon võib EUDR lisa 1 muuta.

Märkus 2: Lisa 1 viitab asjaomastele toodetele, mis põhinevad Harmoniseeritud Süsteemi Koodidel (HS koodid). Vt rohkem teavet EUDR lisast 1.

Märkus 3: Käesolev standard reguleerib üksnes asjaomaseid tooteid, mis on tehtud **metsa- ja puupõhistest materjalidest ja toodetest**.

(Allikas: EUDR 2.2)

3.41 Oluline risk

Asjaomase toote määratletud riskitase riskihindamise põhjal vastavalt **PEFC EUDR DDS nõuetele** tekitab kahtlusi selles osas, et see pärineb **vastuolulistest allikatest** ja/või **mittevastavatest toodetest** ja/või seda on segatud tarneahelas tundmatu päritolu **asjaomaste toodetega**, mis pärinevad **vastuolulistest allikatest** ja/või **mittevastavatest toodetest**.

(Allikas: EUDR 2.26 põhjal)

3.42 VKE

Mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtte ehk VKE tähendab mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtet, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL artiklis 3.

Märkus: Käesolev mõiste kehtib **liikmesriikides** asutatud **organisatsiooni** kohta.

(Allikas: EUDR 2.30)

3.43 Kaupleja

Tarneahelas osalev mis tahes **organisatsioon**, välja arvatud **ettevõtja**, kes **äritegevuse käigus** teeb **asjaomased tooted liidu turul kättesaadavaks**.

Märkus 1: VKEst ja mitte-VKEst kauplejatele kehtivad erinevad nõuded.

Märkus 2: **Organisatsioon** võib toimida samaaegselt **ettevõtja** ja/või **kauplejana**, sõltuvalt oma asukohast tarneahelas.

(Allikas: EUDR 2.17)

3.44 Liidu turg

Euroopa Liidu turg, kus **asjaomane toode** tehakse kättesaadavaks või kust see eksporditakse.

3.45 Jäätmed

Iga aine või ese, millest valdaja vabaneb, kavatseb vabaneda või peab vabanema.

(Allikas: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ artikkel 3, lõige 1)

4. PEFC EUDR hoolsuskohustuse süsteemi (DDS) nõuded

4.1 Üldised põhimõtted

4.1.1 Organisatsioon rakendab **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi**, et vähendada tarnitud **asjaomaste toodete** pärinemise riski **vastuolulistest allikatest** ja /või **mittevastavatest toodetest**.

4.1.2 Organisatsioon peab määratlema **hoolsuskohustuse süsteemi (DDS)**, mida ta soovib rakendada tootegrupi tasandil: kas **PEFC EUDR hoolsuskohustuse süsteemi (DDS)** või PEFC ST 2002 hoolsuskohustuse süsteemi (DDS).

4.1.3 Organisatsioon peab tagama, et enne kui mis tahes **asjaomane toode** siseneb sisendina **PEFC tootegruppi**, millele rakendatakse **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi**, läbib **asjaomane toode** PEFC EUDR **hoolsuskohustuse süsteemi** ning ei kujuta endast mingit ega vähest riski, enne, kui rakendatakse PEFC tarneahela meetodit.

(Allikas: põhineb EUDR 4.1)

4.1.4 Organisatsioon rakendab **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi kolmes astmes**:

- a) teabe kogumine (5. peatükk)
- b) riskihindamine (6. peatükk)
- c) riskivähendamismeetmed (8. peatükk), kui asjakohane

(Allikas: EUDR 8.2)

4.1.5 Lisaks läbib **organisatsioon** järgmised etapid:

- a) **põhjendatud kahtlused** (7. peatükk)
- b) **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni** esitamine **ELi Infosüsteemi**, kui see on kohaldatav (punkt 9.1)
- c) **Organisatsioon**, mis on määratletud **mitte-VKEst ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kauplejana**, annab igal aastal avalikult aru hoolsuskohustuse täitmisest (punkt 9.2)
- d) turule mitte laskmine (10. peatükk)

4.1.6 Organisatsioon edastab oma **PEFC klientidele** kogu vajaliku teabe vastavalt punktidele 4.4. ja peatükile 5.

(Allikas: põhineb EUDR 4.7)

4.1.7 Organisatsioon vaatab läbi **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi** vähemalt kord aastas. Kui **organisatsioon** saab teadlikuks uutest arengusuundadest, mis võiksid mõjutada **hoolsuskohustuse täitmise süsteemi**, ajakohastab ta vajadusel **hoolsuskohustuse täitmise süsteemi**, et võtta arvesse kõnealuseid arengusuundi.

(Allikas: EUDR 12.2)

4.1.8 Organisatsioon, mis on määratletud **ettevõtja** ja/või **kauplejana**, osutab **pädevatele asutustele** igakülgset vajalikku abi, et täita oma kohustusi vastavalt **EUDR nõuetele**, sealhulgas tagab juurdepääsu ruumidele ja teeb kättesaadavaks kõik **PEFC EUDR nõuetekohase hoolsuse täitmisega** seotud dokumendid ja registrid.

(Allikas: EUDR 4.6)

4.2 Täiendavad juhtimissüsteemi nõuded

4.2.1 Organisatsioon koostab dokumenteeritud protseduurid, et tagada **PEFC EUDR nõuetekohase hoolsuse täitmine** oma tarneahela juhtimissüsteemis. Nimetatud protseduurid tuleb hoida ajakohastena.

(Allikas: EUDR 12.1)

4.2.2 Organisatsioon, kes ei kuulu **VKEdest ettevõtjate** ja/ega **VKEdest kauplejate** kategooriasse, määrab töötaja, kes tagab EUDR nõuetele vastavuse.

(Allikas: EUDR 11.2a)

Märkus: Töötaja, kes tagab EUDR nõuetele vastavuse, võib olla sama isik, kes vastutab PEFC tarneahela sertifitseerimise eest (PEFC ST 2002, 4.3.1.2).

4.2.3 Organisatsioon säilitab vähemalt viis aastat kõiki **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmist** käsitlevaid dokumente. Dokumentatsioon hõlmab kõiki peatükkide 5, 6 ja 8 kohaseid registreid, meetmeid ja protseduure.

(Allikas: EUDR 12.2 ja 12.5)

4.3 Täiendavad nõuded sisendmaterjali tuvastamiseks

4.3.1 Iga **asjaomase toote** puhul, mida kasutatakse **PEFC tootegrupi** sisendina ja mille osas rakendatakse **PEFC EUDR nõuetekohase hoolsuse täitmist**, peab **organisatsioon** lisaks PEFC ST 2002 punktis 5.1.1 nõutud dokumentatsioonile hankima:

- a) Tarnijalt teavet **asjakohase toote** koguse kohta järgmiselt:
 - i. liidu turule sisenevate või turult väljuvate **asjaomaste toodete** puhul väljendatakse kogust netomassina kilogrammides ja asjakohasel juhul nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 (20) I lisas esitatud täiendavates mõõtühikutes, võttes aluseks harmoneeritud süsteemis osutatud koodi.
 - ii. kõikidel muudel juhtudel väljendatakse kogust netomassina, või kui see on asjakohane, netomahuna või ühikute arvuna; täiendavat mõõtühikut kasutatakse siis, kui see on järjepidevalt määratletud kõigi harmoneeritud süsteemi koodi alla kuuluvate võimalike alamrubriikide puhul, millele on osutatud **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioonis**;
- b) lisaks kehtivatele PEFC tarneahela väidetele ka **PEFC-EUDR väide** iga väitega toote kohta, ja
- c) mis tahes vajalikku lisateavet **PEFC EUDR hoolsuskohustuse nõuete täitmiseks**.

(Allikas: EUDR 9.1b)

4.3.2 **Organisatsioon** peab **PEFC veebilehe** kaudu kontrollima, kas kõik **PEFC-EUDR väitega asjaomaseid tooteid** tarninud **tarnijad** omavad **PEFC tunnustatud sertifikaati**, mis hõlmab ka **PEFC EUDR nõuetekohase hoolsuse täitmise** nõuet.

4.3.3 Iga **asjaomase toote** puhul, mida kasutatakse **PEFC tootegrupi** sisendina ja millele rakendatakse **PEFC EUDR nõuetekohase hoolsuse täitmise süsteemi**, peab **organisatsioon** enne **PEFC EUDR nõuetekohase hoolsuse täitmise süsteemi** rakendamist lisaks sellele, et see klassifitseeritakse vastavalt PEFC ST 2002 **materjalikategooriatele**, klassifitseerima selle ka vastavalt **PEFC EUDR nõuetekohase hoolsuse täitmise süsteemi** materjalikategooriatele. **PEFC EUDR nõuetekohase hoolsuse täitmise süsteemi** materjalikategooriad on:

- a) **PEFC-EUDR viitega**
- b) **PEFC-EUDR viiteta**
- c) **Mitte PEFC-EUDR**

4.4 Täiendavad nõuded väljundite deklareerimiseks

4.4.1 PEFC-EUDR väitega varustatud PEFC tootegrupi väljundite kohta peab organisatsioon PEFC kliendile esitama järgmise dokumentatsiooni:

- a) **Asjaomase toote** kogus järgmiselt:
 - i. **Liidu** turule sisenevate või turult väljuvate **asjaomaste toodete** puhul väljendatakse kogust netomassina kilogrammides ja asjakohasel juhul nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 (20) I lisas esitatud täiendavates mõõtühikutes, võttes aluseks harmoneeritud süsteemis osutatud koodi.
 - ii. Kõikidel muudel juhtudel väljendatakse kogust netomassina, või kui see on asjakohane, netomahuna või ühikute arvuna; täiendavat mõõtühikut kasutatakse siis, kui see on järjepidevalt määratletud kõigi harmoneeritud süsteemi koodi alla kuuluvate võimalike alamrubriikide puhul, millele on osutatud **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioonis**.
- b) Lisaks kehtivatele PEFC tarneahela väidetele ka **PEFC-EUDR väide** iga väitega toote kohta, ja
- c) Mistahes vajalikku lisateavet, mida **PEFC klient** vajab **PEFC EUDR hoolsuskohustuse nõuete täitmiseks**.

(Allikas: EUDR 9.1b)

5. Teabe kogumine

5.1 Üldised põhimõtted

5.1.1 PEFC-EUDR väitega tarnitud **asjakohase toote** klassifitseerimiseks „**PEFC-EUDR viitega**“, peab **organisatsioon** hankima oma **tarnijalt** ja säilitama järgmise teabe:

- a) viitenumber
- b) Nõudmisel mis tahes teave vastavalt punktile 5.1.2 või muu teave, mida **organisatsioon** võib vajada kinnitamiseks, et **asjaomase tootega** ei kaasne risk või kaasneb **vähene risk**. Kui **tarnijal** ei ole nõutud teavet, tuleb taotlus edastada tema **tarnijale** või **tarnijatele**.

5.1.2 PEFC-EUDR väitega tarnitud **asjakohase toote** klassifitseerimiseks „**PEFC-EUDR viiteta**“, peab **organisatsioon** hankima oma **tarnijalt** ja säilitama järgmise teabe:

- a) kirjeldus, mis hõlmab **asjaomaste toodete** kaubanime ja liiki ning selliste **asjaomaste toodete** puhul, mis sisaldavad või mille valmistamiseks on kasutatud puitu, liigi tavanimetust ja teaduslikku täisnimetust; tootekirjeldus peab hõlmama tootes sisalduvate või selle valmistamiseks kasutatud **asjaomaste saaduste** või **asjaomaste toodete** loetelu.

(Allikas: EUDR 9.1a)

- b) **asjaomaste toodete tootjariiki** ja asjakohasel juhul selle osi.

Märkus: Käesoleva standardi kontekstis tähendab **tootjamaa** riiki, kus **asjakohane toode** toodetakse.

(Allikas: EUDR 9.1c), EUDR 2.14)

- c) kõikide nende **maatükkide asukohatuvastus**, kus **asjaomased tooted toodeti**.

(Allikas: EUDR 9.1d)

- d) tootmise kuupäev või ajavahemik

Märkus: Käesoleva standardi kontekstis tähendab tootmine varumist (*harvested*).

(Allikas: EUDR 9.1d ja EUDR 2.14)

- e) iga sellise äriettevõtte või isiku nimi, aadress ja e-posti aadress, kes on neile **asjaomaseid tooteid** tarninud.

(Allikas: EUDR 9.1e)

- f) iga sellise äriettevõtte, **ettevõtja** või **kaupleja** nimi, aadress ja e-posti aadress, kellele on **asjaomaseid tooteid** tarnitud.

(Allikas: EUDR 9.1f)

- g) piisavalt tõendav ja kontrollitav teave selle kohta, et **asjaomased tooted** on **raadamisvabad**.

(Allikas: EUDR 9.1g)

- h) piisavalt tõendatav ja kontrollitav teave selle kohta, et **asjaomased saadused** on **toodetud** kooskõlas **tootjariigi asjakohaste õigusaktidega**, sealhulgas mis tahes kokkulepe, mis annab õiguse kasutada vastavat maa-ala **asjaomase saaduse** tootmiseks.

Näide 1: Teabeallikas, mida saab kasutada, sisaldab kehtivat FLEGT litsentsi.

Näide 2: Seoses **asjakohaste toodetega**, mis pärinevad riikidest, millele Euroopa Komisjon on määranud madala **riigiriskitaseme**, võib lõplik ja kontrollitav teave olla näiteks raieluba või raieteatis.

(Allikas: EUDR 9.1h)

5.1.3 Asjaomase toote puhul, mis on klassifitseeritud kui **mitte PEFC-EUDR**, peab **organisatsioon** hankima kogu teabe, mida nõutakse punktis 5.1.2. Kui **tarnija** ei suuda seda teavet esitada, loetakse asjaomane toode otsekohe **oluliseks riskiks** ning **organisatsioon** peab riski maandama vastavalt 8. peatükile. Asjaomane toode ei tohi siseneda PEFC tarneahela meetodi etappi ega olla lastud **liidu** turule, turul kättesaadavaks tehtud või eksporditud **liidu** turult enne, kui riski on vähendatud.

5.1.4 Organisatsioon, mis on määratletud **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kauplejana**, teeb artiklite 5.1.2, 4.3.1.a ja 4.4.1 a. alusel kogutud teabe, dokumendid ja andmed taotluse korral **pädevatele asutustele** kättesaadavaks.

(Allikas: EUDR 9.2)

5.1.5 Organisatsioon, mis on määratletud **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kauplejana**, säilitab viis aastat alates asjaomaste toodete **liidu turule** laskmise, kättesaadavaks tegemise või **liidu turult eksportimise** kuupäevast iga **asjaomase tootega** seotud teavet, dokumente ja andmeid.

(Allikas: EUDR 9.1)

Tabel 2: Ülevaade teabest, mis on vajalik asjakohase toote klassifitseerimiseks vastavalt PEFC EUDR materjalikategooriatele

Teabekogumise nõuded	Materjalikategooria		
	PEFC-EUDR viitega	PEFC-EUDR viiteta	Mitte PEFC-EUDR
Küsida teave vastavalt punktile 5.1.2		X	X
Punkti 5.1.2 kohane teave on saadaval nõudmisel	X		
Viitenumber	X		

6. Riskihindamine

6.1 Üldised põhimõtted

6.1.1 Organisatsioon kontrollib ja analüüsib peatükkide 4 ja 5 kohaselt kogutud teavet ja muid asjakohaseid dokumente. Kõnealuse teabe ja dokumentide põhjal teeb **organisatsioon** riskianalüüsi igale sisendmaterjalina kasutatavale **asjaomasele tootele**, mida kasutatakse **PEFC tootegrupis**, mille osas kohaldatakse **hoolsuskohustuse täitmise süsteemi**, arvates välja **asjaomased tooted**, mis vastavad PEFC määratlusele **ringlussevõetud materjali** kohta.
(Allikas: EUDR 10.1)

6.1.2 Riskihindamine peab kindlaks tegema, kas on olemas risk, et asjaomase toote sisend, mida kavatsetakse lasta **liidu** turule või eksportida **liidu** turult, pärineb **vastuolulistest allikatest** (PEFC ST 2002, 3.7) ja/või **mittevastavatest toodetest** (mõiste 3.20).

6.1.3 Organisatsioon ei rakenda PEFC tarneahela meetodit ega lase **asjaomaseid tooteid** turule ega ekspordida neid **liidu** turult, välja arvatud juhul, kui riskihindamisest ilmneb, et risk on olematu või esineb ainult **vähene risk**.
(Allikas: EUDR 10.1)

6.1.4 Organisatsioon võtab riskihindamises arvesse eelkõige järgmisi riske:

- a) **asjaomased tooted** pärinevad tegevustest, kus **metsade raadamine** ja/või **metsade degradeerumine** toimus pärast 31. detsembrit 2020 (punkt 6.2);
- b) **aasjaomast toodet** ei **toodetud** vastavalt **tootjariigi asjakohastele õigusaktidele**. (punkt 6.3);
- c) **asjaomane toode** pärineb tegevustest, kus **metsa** võimekus toota jätkusuutlikult mitmesuguseid puidulisi- ja mittepuidulisi metsasaadusi ja -teenuseid ei ole säilinud või kus raiemahud ületavad metsade jätkusuutlikkuse taseme; või kus on esinenud **geneetiliselt muundatud puid** (punkt 6.4).

Märkus: c) vastab PEFC ST 2002, punkti 3.7 vastuoluliste allikate määratluse punktidele (b) ja (i), mida EUDR ei hõlma. Selleks, et tagada **PEFC EUDR väitega märgistatud** materjali täielik vastavus PEFC **vastuoluliste allikate** määratlusele ja käsitlusele, peavad **organisatsioonid**, kes rakendavad **PEFC EUDR hoolsuskohustuse süsteemi**, arvesse võtma ka neid PEFC **vastuoluliste allikad** aspekte, mis jäävad EUDR reguleerimisalast välja.

- d) tarneahela tasand ja segunemise oht (punkt 6.5).

6.1.5 Organisatsiooni riskihindamine näitab, et asjaomase toote sisendi võib klassifitseerida kas **puuduva** või **vähese riski** või **olulise riski** kategooriatesse.

6.1.6 Organisatsioon peab tagama, et **põhjendatud kaebust** ja/või **EUDR põhjendatud kaebust** ei esine või et kõik **põhjendatud kaebused** ja/või **EUDR põhjendatud kaebused** on lahendatud, enne kui **asjaomane toode** klassifitseeritakse kui **puuduva** või **vähese riskiga** toode.
(Allikas: EUDR 10.2e)

6.1.7 Kui **organisatsioon** klassifitseerib **asjaomase toote** ühe või mitme riskihindamise aspekti osas, nagu kirjeldatud punktides 6.2, 6.3, 6.4 ja 6.5, kui **märkimisväärse riskiga** toode, peab **organisatsioon** tuvastatud riski(riske) haldama vastavalt peatükile 8.
(Allikas: põhineb EUDR 11.1)

6.1.8 Kui **asjaomaseid tooteid** hangitakse **tarnijatelt**, kes on määratletud kui **ettevõtjad** ja/või **mitte-VKEdest kauplejad**, peab **organisatsioon** kontrollima, kas **asjaomane toode** on tarnitud koos **viitenumbriga**. Kui mitte, tuleb **asjaomast toodet** käsitleda kui **olulise riskiga** toodet.
(Allikas: EUDR 3.c)

6.1.9 Riskihindamisel võtab **organisatsioon** arvesse järgmist:

- a) Euroopa Komisjoni eksperdirühmade, kes toetavad EUDR täitmist, koosolekute järeldused, mis on avaldatud komisjoni eksperdirühmade registris.

(Allikas: EUDR 10.2k)

- b) Punktides 4.3 ja 5.1.2 osutatud dokumentatsiooni allikas, usaldusväärsus, kehtivus ja lingid muudele kättesaadavatele dokumentidele ja mis tahes muu teave, mis osutab riskile, et **asjaomased tooted** ei vasta EUDR nõuetele.

(Allikas: EUDR 10.2g)

6.1.10 **Organisatsioon** peab dokumenteerima ja säilitama tõendid riskihindamise protsessi kohta, sealhulgas teabe ja tõendid, mida on saadud ja kasutatud riskiastme põhjendamiseks vastavalt riskihindamiskriteeriumidele, mis on sätestatud punktides 6.2, 6.3, 6.4 ja 6.5.

(Allikas: EUDR 10.1)

6.1.11 **Organisatsioonid** dokumenteerivad riskihindamise, vaatavad selle läbi vähemalt kord aastas ja vajadusel muudavad. Riskihindamine tuleb samuti üle vaadata, kui toimub muudatusi nõuetes 4.3 ja 5.1.2 loetletud teabe osas või kui on uusi arenguid, mis mõjutavad organisatsiooni **PEFC EUDR hoolsuskohustuse süsteemi täitmist**, ning vajadusel neid muuta.

(Allikas: EUDR 10.4)

6.1.12 **Organisatsioon**, mis on määratletud **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kauplejana** peab suutma tõendada, kuidas kontrolliti kogutud teabe vastavust punktides 6.2, 6.3, 6.4 ja 6.5 sätestatud riskihindamiskriteeriumidele ja kuidas **organisatsioon** määras kindlaks riskiastme.

(Allikas: EUDR 10.4)

6.2 Riskihindamine selgitamaks, kas asjaomased tooted pärinevad tegevustest, kus raadamine ja/või metsade degradeerumine toimus pärast 31. detsembrist 2020

6.2.1 Organisatsioon võib klassifitseerida **asjaomased tooted** kui tooted, mis on puuduva või **vähese riskiga** ja pärinevad piirkonnast, kus **raadamine** ja/või **metsade degradeerumine** toimus pärast 31. detsembrist 2020, juhul, kui saab kohaldada mis tahes indikaatorit tabelist 3.

(Allikas: põhineb EUDR 10.2)

Tabel 3: Indikaatorid puuduva või vähese riskiga asjaomastele toodetele, mis pärinevad piirkonnast, kus raadamine ja/või metsade degradeerumine toimus pärast 31. detsembrist 2020

<p>i. Asjaomane toode tarniti PEFC-EUDR väitega ja täiendava teabega vastavalt 5. peatükile tarnijalt, kes omab PEFC tunnustatud sertifikaati ning on asjaomase toote osas rakendanud kohaldatavat PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi.</p> <p>Näide: PEFC-EUDR X% PEFC-sertifitseeritud</p>
<p>ii. Asjaomane toode pärineb tootjariigist või selle osadest, kus valdavalt ei esine metsa raadamist või degradeerumist ning mille Euroopa Komisjon on liigitatud väikese riskitasemega riigiks.</p> <p>(Allikas: EUDR 13.1)</p>
<p>iii. Asjaomane toode tarniti kehtiva „100% PEFC-sertifitseeritud“ väitega PEFC jätkusuutliku metsamajandamise sertifikaadi omanikult, keda on sertifitseeritud PEFC heakskiidetud standardi kohaselt, mida on kohandatud EUDRiga.</p> <p>Märkus: EUDRiga kohandatud ja PEFC poolt heakskiidetud standardid on kättesaadavad PEFC veebilehel.</p>
<p>iv. Asjaomane toode kuulutati täielikult sertifitseerituks EUDR-ile kohandatud metsasertifitseerimisskeemi alusel (mis ei ole PEFC heaks kiidetud standard), mille tõenduseks on kolmanda osapoole sertifitseerimisasutuse välja antud kehtiv sertifikaat ja mis tarniti koos viitenumbriaga. Organisatsioon peab tõendama metsasertifitseerimisskeemi kohandamist EUDR-iga.</p>
<p>v. Asjaomane toode, mille osas organisatsioon on:</p> <ul style="list-style-type: none">a) saanud teabe maatüki, kus asjaomane toode toodeti, asukohatuvastuse, tootmise kuupäeva või ajavahemiku jab) tõendanud seda teavet näitamaks, et asjaomane toode ei pärine piirkonnast, kus raadamine ja/või metsade degradeerumine toimus pärast 31. detsembrist 2020 jac) dokumenteerinud selle teabe

6.3 Riskihindamine selgitamaks, kas asjaomased tooted pärinevad tegevustest, mis ei vasta tootjariigi asjakohasele seadusandlusele

6.3.1 Organisatsioon võib klassifitseerida asjaomased tooted kui tooted, mis on puuduva või vähese riskiga ja pärinevad tegevusest, mis ei vasta tootjariigi asjakohasele seadusandlusele, juhul, kui saab kohaldada mis tahes indikaatorit tabelist 4.

(Allikas: põhineb EUDR 10.2)

Tabel 4: Indikaatorid puuduva või vähese riskiga asjaomased toodetele, mis ei vasta tootjariigi asjakohasele seadusandlusele

<p>i. Asjaomane toode tarniti PEFC-EUDR väitega ja täiendava teabega vastavalt 5. peatükile tarnijalt, kes omab PEFC tunnustatud sertifikaati ning on asjaomase toote osas rakendanud kohaldatavat PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmise süsteemi.</p> <p>Näide: PEFC-EUDR X% PEFC-sertifitseeritud</p>
<p>ii. Asjaomane toode pärineb tootjariigist või selle osadest, kus valdavalt ei esine metsa raadamist või degradeerumist ning mille Euroopa Komisjon on liigitatud väikese riskitasemega riigiks.</p> <p>(Allikas: EUDR 13.1)</p>
<p>iii. Asjaomane toode tarniti kehtiva „100% PEFC sertifitseeritud” väitega PEFC SFM sertifikaadi omanikult, keda on sertifitseeritud PEFC heakskiidetud standardi kohaselt ning mida on kohandatud EUDRiga.</p> <p>Märkus: EUDRiga kohandatud ja PEFC poolt heakskiidetud standardid on kättesaadavad PEFC veebilehel.</p>
<p>iv. Asjaomane toode, mis kuulub määruse (EC) nr 2173/2005 kohaldamisalasse ning on hõlmatud kehtiva FLEGT litsentsiga toimivast litsentseerimisprogrammist, loetakse EUDR-i artikli 3 punkti (b) nõuetele vastavaks.</p> <p>(Allikas: EUDR 10.3)</p>
<p>v. Asjaomane toode kuulutati täielikult sertifitseerituks EUDR-ile kohandatud metsasertifitseerimiskeemi alusel (mis ei ole PEFC heaks kiidetud standard), mille tõenduseks on kolmanda osapoole sertifitseerimisasutuse välja antud kehtiv sertifikaat ja mis tarniti koos viitenumbriga. Organisatsioon peab tõendama metsasertifitseerimiskeemi kohandamist EUDR-iga.</p>

6.3.2 Kui ühtegi tabelis 4 toodud indikaatorit ei saa kohaldada, võib **organisatsioon** klassifitseerida **asjaomased tooted** kui tooted, mis on puuduva või **vähese riskiga** ja pärinevad tegevusest, mis ei vasta **tootjariigi asjakohasele seadusandlusele**, juhul, kui saab kohaldada kõiki indikaatoreid tabelist 5.

(Allikas: põhineb EUDR 10.2)

Tabel 5: Lisaindikaatorid puuduva või vähese riskiga asjaomastele toodetele, mis pärinevad tegevusest, mis ei vasta tootjariigi asjakohasele seadusandlusele

- i. Alltoodud kahtluste puudumine **asjaomaste toodete** osas, mis on seotud **tootjariigi** või selle osadega:
- a) korruptsioonitase;
 - b) dokumentide ja andmete võltsimine on laialt levinud;
 - c) puuiliigid, mida **asjaomane toode sisaldab**, kohta on teada, et nendega seostuvad selles riigis/piirkonnas tegevused, mis puudutavad mõistet **vastuoluline allikas** (PEFC ST 2002, 3.7(a) või (b), või tegevused ei vasta EUDRile.
 - d) Puudub:
 - I. seaduste täitmise tagamine;
 - II. keskkonnakaitse;
 - III. metsaga seotud eeskirjad, sealhulgas metsamajandamise ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamisega seotud eeskirjad, mis on otseselt seotud metsaraietega ja/või metsamajandamise ja seaduste täitmisega.
Allikas: EUDR 2.40 (b), (c); EUDR 10.2(h)
 - e) Rikutakse:
 - I. maakasutusõigusi;
 - II. kolmandate osapoolte õigusi;
 - III. töötajate õigusi.
- Märkus: Organisatsioonid** võivad arvestada rahvusvaheliselt tunnustatud tööõiguste kohustusi, näiteks ILO 1998. aasta deklaratsioon tööalaste põhimõtete ja õiguste kohta (1998)
- IV. rahvusvahelisi inimõigusi;
Allikas: EUDR 2.40(a), (d), (e), (f)
- f) Esineb:
 - I. relvakonflikte või **konfliktpuidu** kaubandust;
 - II. Euroopa Liidu Julgeolekunõukogu või Euroopa Liidu Nõukogu kehtestatud sanktsioone;
 - III. maksu- ja korruptsioonivastaste seaduste ning kaubandus- ja tollieeskirjade rikkumisi.
Allikas: EUDR 10.2 (h), 2.40(h), PEFC ST 2002, 3.7.h

ii. **Asjakohane toode** pärineb **tootjariigist**, kus põlisrahvaid ei esine. Kui **tootjariigis** või selle osades esinevad põlisrahvad, kohaldatakse järgmisi nõudeid:

- a) **tootjariigis** või selle osades toimub põlisrahvastega heas usus konsulteerimine ja koostöö;
- b) põlisrahvaste poolt ei ole esitatud objektiivse ja kontrollitava teabe alusel põhjendatud nõudeid seoses ala kasutamise või omandiõigusega, mida kasutatakse **asjaomaste saaduste** tootmise eesmärgil;
- c) vaba, eelneva ja teadliku nõusoleku (FPIC) põhimõtte, sealhulgas selline, nagu on sätestatud ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonis.

Märkus: punkti c) tuleb mõista **tootjariigis** kehtivate asjakohaste seaduste kontekstis, mis käsitlevad tootmisala õiguslikku staatust.

Allikas: EUDR 10.2 (c), (d), (e)

- 6.4 Riskihindamine selgitamaks, kas asjaomane toode pärineb tegevustest, kus metsa võimekus toota jätkusuutlikult mitmesuguseid puidulisi ja mittepuidulisi metsatooteid ja -teenuseid ei ole säilinud või kus raiemaht ületab pikaajalise jätkusuutlikkuse taseme, või kus on esinenud geneetiliselt muundatud puid.**
- 6.4.1** Organisatsioon võib klassifitseerida **asjaomaseid tooteid**, mis on tarnitud PEFC tarneahela väitega **PEFC tunnustatud sertifikaati** omavalt **tarnijalt**, mis on puuduva või **vähese riskiga** ning pärinevad tegevusest, mille puhul **metsa** võimekus toota jätkusuutlikult mitmesuguseid puidulisi ja mittepuidulisi metsatooteid ja -teenuseid ei ole säilinud või mille puhul raiemaht ületab pikaajalise jätkusuutlikkuse taseme, või kus on esinenud **geneetiliselt muundatud puid**.
- 6.4.2** Organisatsioon võib klassifitseerida **asjaomaseid tooteid**, mis ei ole tarnitud PEFC tarneahela väitega **PEFC tunnustatud sertifikaati** omavalt **tarnijalt**, kuid mis on puuduva või **vähese riskiga** ning pärinevad tegevusest, kus **metsa** võimekus toota jätkusuutlikult mitmesuguseid puidulisi ja mittepuidulisi metsatooteid ja -teenuseid ei ole säilinud või mille puhul raiemaht ületab pikaajalise jätkusuutlikkuse taseme, või kus on esinenud **geneetiliselt muundatud puid**, juhul, kui kõik tabelis 6 toodud indikaatorid on kohaldatavad.

Tabel 6: Indikaatorid puuduva või vähese riskiga asjaomastele toodetele, mis pärinevad tegevusest, kus metsa võimekus toota jätkusuutlikult mitmesuguseid puidulisi ja mittepuidulisi metsatooteid ja -teenuseid ei ole säilinud või kus raiemaht ületab pikaajalise jätkusuutlikkuse taseme, või kus on esinenud geneetiliselt muundatud puid.

i. Tegevused, mille puhul **metsa** võimekus toota jätkusuutlikult mitmesuguseid puidulisi ja mittepuidulisi metsatooteid ja -teenuseid on säilinud või mille puhul raiemaht ei ületa pikaajalise jätkusuutlikkuse taset.

Näide: Allikad, kust teavet kontrollida: FAO metsaressursside hindamine, STIX, UNECE, Euroopa Keskkonnaamet või Forest Trends.

ii. Avalikult kättesaadavate andmete kohaselt ei **toodeta** riigis/piirkonnas geneetiliselt muundatud metsa- ja puupõhiseid organisme ega lasta neid turule.

Märkus: Need indikaatorid vastavad **vastuoluliste allikate** mõiste punkti 3.7 lõigetele (b) ja (i), PEFC ST 2002.

6.5 Riskihindamine selgitamaks, kas asjaomased tooted on segatud vastuolulistest allikatest pärit ja/või mittevastavate toodetega tarneahelas

6.5.1 Organisatsioon võib klassifitseerida **asjaomaseid tooteid** toodetena, millel puudub risk, et need on segatud **vastuolulistest allikatest** pärit ja/või **mittevastavate toodetega** tarneahelas, või on see risk vähene, juhul, kui nende kohta ei kehti mitte ükski tabelis 7 nimetatud indikaatoritest.

(Allikas: põhineb EUDR 10.2)

Tabel 7: Indikaatorid olulise riski selgitamiseks tarneahelas

<p>i. EUDR-ist kõrvalehoidmise risk või risk seguneda asjaomaste toodetega, mille päritolu on teadmata, või materjaliga, mis pärineb vastuolulistest allikatest ja/või mittevastavatest toodetest. (Allikas: EUDR 10.2(j), PEFC ST 2002)</p>
<p>ii. Asjakohase tarneahela keerukus. (Allikas: EUDR 10.2(i))</p>
<p>iii. Asjaomaste toodete töötlemise etapp, eelkõige raskused asjaomaste toodete kokkuviimisel maatükiga, kus asjaomased saadused toodeti. (Allikas: EUDR 10.2(i))</p>
<p>iv. Asjakohasesse tarneahelasse kuuluvate organisatsioonide aja jooksul antud teave PEFC vastuoluliste allikate määratluse (PEFC ST 2002, 3.7.a) kohaselt mittevastavuste kohta, mis puudutavad EUDR-i või sellega seotud õigusakte. (Allikas: EUDR, 10.2(l))</p>

7. Põhjendatud kahtlused

- 7.1** Kui **organisatsioon** saab asjakohast teavet või saab sellisest teabest teadlikuks, sealhulgas riskihindamise (peatükk 6) käigus ning artikli 31 kohaselt väljendatud **EUDRi põhjendatud kahtluste** tõttu, mis osutab riskile, et **asjaomased tooted** pärinevad **vastuolulistest allikatest (põhjendatud kahtlus)** või ei vasta **EUDRile**, tuleb **organisatsioonil** täita peatükkides 6 ja 8 sätestatud kohustused.
(Allikas: EUDR 13.2)
- 7.2** **EUDRi põhjendatud kahtluste** tõttu, kui **organisatsioon**, mis on määratletud kui **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja**, saab asjakohast teavet või saab teadlikuks sellisest teabest, mis osutab riskile, et **asjaomased tooted** ei vasta EUDRile või EUDRi nõuete täitmisest hoitakse kõrvale, tuleb organisatsioonil viivitamata edastada **pädevale asutusele** igasugune asjakohane teave.
(Allikas: EUDR 13.2)
- 7.3** **Organisatsioon** tagab, et **põhjendatud kahtlusi** ja EUDR-i **põhjendatud kahtlusi** uuritakse viivitamatult, alustades hiljemalt kümne tööpäeva jooksul alates kahtluste tuvastamisest.
- 7.4** Kui **organisatsioon**, mis on määratletud kui **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja**, saab asjakohast uut teavet või saab teadlikuks sellisest uuest teabest, sealhulgas **EUDRiga** seotud **põhjendatud kahtlustest**, mis viitavad, et **asjaomane toode**, mille ta on turule lasknud, võib mitte vastata EUDR nõuetele, teatab **organisatsioon** sellest viivitamata selle **liikmesriigi pädevatele asutustele**, kus ta **asjaomase toote** turule laskis, ning **kauplejatele**, kellele ta **asjaomast toodet tarnis**. Eksportimise korral teatab ettevõtja sellest **tootjariigiks** oleva **liikmesriigi pädevale asutusele**.
(Allikas: EUDR 4.5)
- 7.5** Juhul, kui **organisatsioon**, kes on määratletud kui **VKEst kaupleja**, saab asjaomast uut teavet või saab teadlikuks sellisest uuest teabest, sealhulgas EUDRiga seotud **põhjendatud kahtlustest**, mis viitavad, et **asjaomane toode**, mille ta on **liidu turul kättesaadavaks teinud**, võib mitte vastata käesoleva määruse nõuetele, teatab sellest viivitamata selle **liikmesriigi pädevatele asutustele**, kus ta asjaomase toote turul **kättesaadavaks tegi**, ning **kauplejatele**, kellele ta **asjaomast toodet** tarnis.
(Allikas: EUDR 5.5)

8. Riski vähendamine

8.1 Üldised põhimõtted

8.1.1 Välja arvatud juhul, kui artikli 6 kohaselt tehtud riskihindamisest ilmneb, et puudub risk või esineb ainult **vähene risk**, et **asjaomased tooted on nõuetele mittevastavad**, kasutab **organisatsioon** enne PEFC tarneahela meetodi rakendamist riskivähendamistoiminguid ja -meetmeid, mis on piisavad saavutamaks, et **risk** puuduks või see **oleks vähene**.

(Allikas: EUDR 11.1)

8.1.2 Sellised toimingud ja meetmed võivad hõlmata järgmist:

- a) lisateabe, andmete või dokumentide nõudmist; (Allikas: EUDR 11.1(a))
- b) sõltumatute uuringute või auditite läbiviimist; (Allikas: EUDR 11.1(b))
- c) muude meetmete võtmist, mis on seotud peatükis 5 sätestatud teabe esitatavate nõuetega (Allikas: EUDR, 11.1.(c))

8.1.3 Sellised toimingud ja meetmed võivad hõlmata ka **organisatsiooni tarnijate** toetamist vastavuse saavutamiseks EUDR nõuetele suutlikkuse suurendamise ja investeringute kaudu.

(Allikas: EUDR 11.1)

8.1.4 **Organisatsioon** kehtestab kindlaks tehtud riskide tulemuslikuks vähendamiseks ja juhtimiseks asjakohased ja proportsionaalsed tegevuspõhimõtted, kontrollimeetmed ja toimingud. Kõnealused tegevuspõhimõtted, kontrollimeetmed ja toimingud on järgmised:

- a) riskijuhtimistavade mudelid, aruandlus, andmete registreerimine, sisekontroll ja vastavuskontroll, sealhulgas vastavuskontrolli spetsialisti määramine juhtimistasandil **organisatsioonile**, keda määratletakse kui **mitte-VKEst ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja** (vt ka 4.2.2);
- b) sõltumatu auditeerimisfunktsioon, et kontrollida punktis 8.1.4 (a) osutatud sisekorda, -kontrolle ja toiminguid kõigi **organisatsioonide**, milleks on **mitte-VKEdest ettevõtjad** ja/või **mitte-VKEdest kauplejad**, puhul.

(Allikas: EUDR 11.2)

8.1.5 **Organisatsioon** dokumenteerib riskivähendamise toiminguid ja meetmeid käsitlevad otsused ning vaatab need läbi vähemalt kord aastas.

(Allikas: EUDR 11.3)

8.1.6 **Organisatsioon**, keda määratletakse kui **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja**, teeb taotluse korral **pädevatele asutustele** kättesaadavaks oma otsuse riskivähendamise toimingute ja meetmete kohta.

(Allikas: EUDR 11.3)

8.1.7 **Organisatsioon**, keda määratletakse kui **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja**, peab suutma tõendada, kuidas võeti vastu riskivähendamise toiminguid ja meetmeid käsitlevad otsused.

(Allikas EUDR 11.3)

8.2 Täiendava teabe, andmete ja dokumentide nõudmine

8.2.1 **Organisatsioon** nõuab kõikidelt **olulise riskiga** tarnete **tarnijatelt**, et nad:

- a) annaksid **organisatsioonile** üksikasjalikku teavet vastavalt punktidele 4.3 ja 5.1.2 ning mis tahes lisateavet ja dokumente kogu tarneahelast ja metsamaa(de)st, kust tarne pärineb.
- b) võimaldaksid **organisatsioonil** läbi viia teise või kolmanda osapoolte auditi **tarnija** tegevuse ning eelnevate **tarnijate** tegevuse üle tarneahelas.

Märkus: Need toimingud võivad olla tagatud lepinguliste kokkulepete või **tarnija** enda kirjaliku teatise kaudu.

8.2.2 Tarnija esitatud teave peab võimaldama **organisatsioonil** auditeid planeerida ja läbi viia.

8.3 Auditeerimine

8.3.1 **Organisatsiooni** riskide vähendamise toimingud ja meetmed peavad hõlmama **tarnijate**, kes tarnivad **olulise riskiga** tarneid, auditit, kui esitatud ja üle vaadatud dokumentatsioon ei anna piisavalt kindlust, et **asjaomane toode** ei pärine **vastuolulistest allikatest** ja/või **mittevastavatest toodetest**. Auditid võib läbi viia **organisatsioon** ise (teise osapoole audit) või kolmas osapool **organisatsiooni** nimel.

8.3.2 **Organisatsioon** peab tõendama, et auditeerimist teostaval personalil on piisavad teadmised ja pädevus EUDR-i ja **PEFC EUDR hoolsuskohustuse täitmiseks**, kohalike äritavade, kultuuriliste ja sotsiaalsete tavade ning asjakohaste lepingute, konventsioonide, seadusandluse, valitsemise ja õiguskaitse kohta, mis on seotud **olulise riskiga** tarneallikate ja tuvastatud riskidega.

8.3.3 **Organisatsioon** peab **tarnija** poolt saadetud **olulise riskiga** tarnete kontrollimiseks määrama valimi. Aastase valimi suurus peab olema vähemalt ruutjuur **olulise riskiga** tarnete arvust aastas: $(y=\sqrt{x})$, ümardatuna lähima täisarvuni. Kui eelnevad auditid on tõestanud oma efektiivsust käesoleva dokumendi eesmärgi täitmisel, võib valimi suurust vähendada $y=0,8 \sqrt{x}$, ümardatuna järgmise täisarvuni.

8.4 Parandusmeetmed

8.4.1 Ühe osana poliitikatest, kontrollidest ja protseduuridest tuvastatud riskide tõhusaks haldamiseks peab **organisatsioon** kehtestama protseduurid parandusmeetmete võtmiseks **tarnijatele**, kes tarnivad **olulise riskiga** varusid.

8.4.2 Parandusmeetmete valik peab põhinema riski ulatusel ja tõsidusel ning hõlmama **asjaomaste toodete** lepingu või tellimuse tühistamist või peatamist asjakohaste toodete puhul seni, kuni **tarnija** suudab näidata, et sobivad riskivähendamismeetmed on rakendatud.

9. Hoosuskohustuse täitmise deklaratsiooni esitamine ja avaldamine

9.1 Hoosuskohustuse täitmise deklaratsiooni esitamine

9.1.1 Organisatsioon, mis on määratletud kui **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja**, peab **ELi teabesüsteemi** kaudu esitama **asjaomase toote** kohta **hoosuskohustuse täitmise deklaratsiooni pädevale asutusele liikmesriigis**, kus **asjakohane toode liidu turule lastakse** või **kättesaadavaks tehakse** või kust see eksporditakse, enne **asjaomase toote liidu turule laskmist** või ekspordimist.

(Allikas: EUDR 4.2 and EUDR 5.2)

9.1.2 Organisatsioon edastab nõudmisel oma **PEFC kliendile** või tema poolt turule lastud või eksporditud **asjaomaste toodete** tarneahelas allpool asuvatele **organisatsioonidele** kogu vajaliku teabe, et näidata **PEFC EUDR hoosuskohustuse täitmist** ja riski puudumist või ainult **vähese riski** olemasolu, sealhulgas **asjaomaste toodetega** seotud **hoosuskohustuse täitmise deklaratsioonide viitenumbrid**, kui see on asjakohane.

(Allikas: EUDR 4.7)

9.1.3 Hoosuskohustuse täitmise deklaratsiooni võib esitada **organisatsioon**, keda määratletakse kui **ettevõtja ja/või mitte-VKEst kaupleja** või tema **volitatud esindaja**. Igal juhul võtab **organisatsioon** endale vastutuse asjaomase toote EUDRile **vastavuse eest**.

(Allikas: EUDR 4.3)

9.1.4 Organisatsioon, keda määratletakse kui **ettevõtja ja/või mitte-VKEst kaupleja**, säilitab **hoosuskohustuse täitmise deklaratsioone** viis aastat alates kuupäevast, mil deklaratsioon **ELi infosüsteemi** kaudu kättesaadavaks tehti.

(Allikas: EUDR 4.3)

9.1.5 Organisatsioon, keda määratletakse kui **VKEst kaupleja** säilitab **asjakohase tootega** seotud **viitenumbrid** vähemalt viis aastat alates **liidu turul kättesaadavaks tegemise** kuupäevast ja edastab selle teabe nõudmisel **pädevatele asutustele**.

(Allikas: EUDR 5.4)

9.1.6 Hoosuskohustuse täitmise deklaratsioon hõlmab vähemalt Lisas 1 toodud teavet.

9.2 Hoosuskohustuse täitmise deklaratsiooni avaldamine

9.2.1 Organisatsioon, keda määratletakse kui **mitte-VKEst ettevõtja ja/või mitte-VKEst kaupleja**, avalikustab igal aastal võimalikult laiaulatuslikult, sealhulgas internetis, oma aruande **PEFC EUDR hoosuskohustuse täitmise süsteemi** kohta, kirjeldades muu hulgas samme, mida ta on astunud EUDR kohustuste täitmiseks.

(Allikas: EUDR 12.3)

9.2.2 Organisatsiooni PEFC EUDR hoosuskohustuse täitmise deklaratsioon peab **asjaomase toote** kohta sisaldama järgmist teavet:

- a) punktides 4.4.1 (a) ja 5.1.2 (b) osutatud teabe kokkuvõte;
- b) 6.peatüki kohaselt tehtud riskihindamise järeldused ja 8. peatüki kohaselt võetud meetmed ning riski hindamiseks kogutud ja kasutatud teabe ja tõendite kirjeldus.
- c) põlisrahvaste, kohalike kogukondade ja muude taval põhinevate valdusõiguste omajatega või **asjaomaste saaduste ja toodete** tootmispiirkonnas tegutsevate kodanikuühiskonna organisatsioonidega konsulteerimise protsessi kirjeldus, kui see on asjakohane.

(Allikas: EUDR 12.4)

9.2.3 Organisatsioon, keda määratletakse kui **mitte-VKEst ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja**, kes kuulub ka muude liidu õigusaktide kohaldamisalasse, milles on ette nähtud väärtusahelaga seotud hoolsuskohustuse nõuded, võib ülalloodud (9.22) nõuete kohaselt **PEFC EUDR hoolsuskohustuse deklaratsiooni** täitmiseks lisada nõutava teabe nimetatud liidu õigusaktide kohasesse aruandlusesse.

(Allikas: EUDR 12.3)

Märkus: Näited muudest tarneahela hoolsuskohustuse kohta käivatest õigusaktidest hõlmavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022 direktiivi (EL) 2022/2464, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses ettevõtete jätkusuutlikkuse aruandlusega.

10. Turule mitte laskmine

- 10.1** **Asjaomaseid tooteid** tundmatutest allikatest ja/või **vastuolulistest allikatest** ning/või **mittevastavaid tooteid** ei tohi lisada **PEFC tootegruppi**, mille osas täidetakse **PEFC EUDR hoolsuskohustust**.
- 10.2** **Mittevastavaid tooteid** ei või **turule lasta** või **liidu turul kättesaadavaks teha** ega eksportida.
(Allikas: EUDR 3)
- 10.3** Kui **organisatsioonile** on teada, et **asjaomased tooted**, mis ei kuulu organisatsiooni **PEFC tarneahelasse**, pärinevad ebaseaduslikest allikatest (**vastuoluliste allikate** mõiste, PEFC ST 2002, 3.7.a) ja/või ei ole toodetud vastavalt **tootjariigi asjakohastele seadustele** (definitsioon 3.39), ei tohi **asjaomast toodet** turule lasta.
- 10.4** Kui **organisatsioonil** tekib **põhjendatud kahtlus** ja/või **EUDRiga seotud põhjendatud kahtlus**, et **asjaomased tooted**, mis ei kuulu organisatsiooni **PEFC tarneahelasse**, pärinevad ebaseaduslikest allikatest (**vastuoluliste allikate** definitsioon, PEFC ST 2002, 3.7.a) ja/või ei ole **toodetud** vastavalt **tootjariigi asjakohastele seadustele** (mõiste 3.39), ei tohi **asjaomast toodet** turule lasta niikaua, kuni kahtlus on lahendatud vastavalt 7. peatükile.

Lisa 1 (normdokument), hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni sisu vastavalt EUDR lisale 2

EUDR Artikli 4 lõike 2 kohases **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioonis** esitatav teave hõlmab järgmist:

1. **Ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja** nimi ja aadress, ning juhul kui **asjaomased saadused** ja **tooted** sisenevad **liidu** turule või väljuvad **liidu** turult, ettevõtjate registreerimise ja identifitseerimise süsteemi (EORI) number vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 9.
2. **Asjaomase toote**, mida **ettevõtja** kavatses turule lasta või eksportida, harmoneeritud süsteemi kood, vabas vormis kirjeldus, sealhulgas **asjaomase toote**, mida **ettevõtja** ja/või **mitte-VKEst kaupleja** kavatses **liidu turule** lasta või kättesaadavaks teha või eksportida, kaubanimi ja asjakohasel juhul teaduslik täisnimetus, ja kogus. **Liidu turule** sisenevate või turult väljuvate **asjaomaste toodete** puhul väljendatakse kogust netomassina kilogrammides ja asjakohasel juhul nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisas esitatud täiendavates mõõtühikutes, võttes aluseks harmoneeritud süsteemis osutatud koodi; kõikidel muudel juhtudel väljendatakse kogust netomassina täpsustades hinnangulist protsenti või kõrvalekallet, või kui see on asjakohane, netomahuna või ühikute arvuna. Täiendavat mõõtühikut kasutatakse siis, kui see on järjepidevalt määratletud kõigi harmoneeritud süsteemi koodi alla kuuluvate võimalike alamrubriikide puhul, millele on osutatud **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioonis**.
3. **Tootjariik** ja kõikide nende **maatükkide asukohatuvastus**, kus **asjaomased saadused** toodeti. **Asjaomaste toodete** puhul, mis sisaldavad või mille valmistamiseks on kasutatud veiseid, ja selliste **asjaomaste toodete** puhul, keda on **asjaomaste toodetega** söödud, osutatakse **asukohatuvastuses** kõigile ettevõtetele, kus veiseid peeti. Kui **asjaomane toode** sisaldab või selle valmistamisel on kasutatud eri **maatükkidel toodetud asjaomaseid saadusi**, lisatakse kõigi **maatükkide asukohatuvastus** vastavalt artikli 9 lõike 1 punktile d.
4. **Ettevõtjad** ja/või **mitte-VKEst kauplejad**, kes osutavad olemasolevale **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioonile** vastavalt EUDR artikli 4 lõigetele 8 ja 9, märgivad sellise **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni viitenumbri**.
5. Järgmine tekst: „Käesoleva **hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni** esitamisega kinnitab ettevõtja ja/või **mitte-VKEst kaupleja**, et kooskõlas määrusega (EL) 2023/1115 on hoolsuskohustus täidetud ja ei ole tuvastatud riski või on tuvastatud ainult **vähene risk**, et **asjaomased tooted** ei vasta nimetatud määruse artikli 3 punktile a või b.
6. Allkiri järgmises vormingus:

Alla kirjutanud (kelle eest ja nimel):

Kuupäev:

Nimi ja ametikoht:

Allkiri: